

۱- شواهد التذكرة في ايضاح المسائل النحوية؛ همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر (۱۲۳۹-۱۳۱۹)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۰۵

آغاز: برابر؛ انجام: و قال الاخر كنية جابر اذ قال-لتي اصادقه و فقد جل مالي لعل عكس ليت يعني الحذف فيهما اكثر.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی نازک و ضخیم، جلد: تیماج حنایی، ۲۳۲ ص،

۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۵/۲۱سم [ف: ۱۷-۲۹۶]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۷۷۴/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۹۸گ (۱-۹۸)، اندازه: ۱۲×۵/۱۷سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۱۶]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵/۵۱-۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن عبدالکریم کوهستانی، تا: ۱۲۷۷ق، جلد: مقوا، ۲۴۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۸۳۲]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شرف الدین خراسانی، تا: پنجشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۸۲ق، جا: همدان؛ مصحح، یادداشتی در استکتاب کتاب از «محمد باقر» با مهر «عبد محمد باقر» (بیضی) به سال ۱۲۸۲؛

تملك: علی بن ابوالقاسم در سال ۱۲۸۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۱-۳۳۰]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن، تا: ۱۹ جمادی الاول ۱۲۸۵ق؛ واقف: ورثه محمد خان عسکری (اهدایی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۲۹۶گ، ۱۸ سطر (۱۲×۷/۵) [ف: ۳-۸۳۵]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن احمد ماهانی، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای سیر، ۲۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۹سم [ف: ۱-۹۷]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۱۴

آغاز: برابر؛ انجام: و قيل علة البناء تركيبه مع الحرف والاصل فيه السماع وقيل ان المضاف الى ياء المتكلم مبنى على الكسر في كل حال وليس بشيء فان كسره لمجانسة الياء وليس من جهة البناء و كذلك كلمة مض بكر الميم و شد الضاد و تثليثها مبنيه و هي بمعنى لاء النفي.

خط: نسخ، کا: میر محمد رضا ابن حاجی سید ابراهیم کاشانی، تا: صفر ۱۲۸۷ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج سبز، ۲۱۹گ، ۱۰ سطر،

اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۳۸۰]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۲۴/۲

عن المتفق عليه؛ انجام: و اعلم ان القارى اذا اراد التكبیر فانه يكبر مع فراغه من آخر السوره ... فاما ما يفتح فثلاث سور فقط (باب ذكر التكبیر لليزى من و الضحى)

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملك: قزوینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاک، ۱۴۴گ، ۱۱ سطر (۱۰×۷)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱-۹۸]

● التذكرة في النحو / نحو / عربی

at-taḍkira fi-n nahw

فارسی، حسن بن احمد، ۲۸۸-۳۷۷ قمری

fārsī, hasan ebn-e ahmad (902-988)

کتاب بزرگی در صرف و نحو عربی است شامل چندین جلد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۸۰

آغاز: بسمله. و الحمد لله رب العالمين و الصلوة على رسوله محمد و اله الطاهرين هذا باب من اعتلال الفاء قال سيويه عن الخليل في تولج هو فوعل من ولج فحمله على هذا؛ انجام: مسألة هذا خالد و نحوه الزائدة منهما هي الاولى الساكنة ... هي اولی بها لوجب تصحيحها.

بخشی از کتاب است؛ خط: نسخ معرب، بی کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ تملك: شیخ محمد علی، حسن ولدی شیخ هادی بن غلام علی کاظمی، فضل الله در ۱۳۳۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای

ترنج دار، ۲۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۰-۲۳۴]

● التذكرة في النحو / نحو / عربی

at-taḍkira fi-n nahw

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵-۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810-1871)

اهداء به: محمد (فرزندش)

تاریخ تألیف: ۳ ذیحجه ۱۲۷۶ق

کتاب نسبتاً مبسوطی است در قواعد نحو در یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه»: ۱. افعال؛ ۲. اسماء و متعلقات آن مشتمل بر مقدمه و چهار مقصد؛ ۳. حروف؛ خاتمه فی احکام الکلام و الجملة و محلها فی الکلام در سه «مطلب» هر مقصد و مطلب منقسم به مواقع و فصول و مسائل و ابواب.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي خلق الانسان و علمه النطق و اللسان و انزل القرآن و تكفل البيان

انجام: ایت الحرورة ان تفارق اهلها و ابی کریم ان يعيش رقیقا و هذا اخر ما انتهى اليه كلامی فی هذا العلم و اخذنی الملل من

طوله فقطعت الکلام و الحمد لله ...

[فهرست کتب مشایخ ۲/۲۴۲؛ دنا ۱۰۹۰/۲ (۱۲ نسخه)]

شرح و حواشی:

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد هفتم؛ به کوشش، معصوفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276245

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳